

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, in petnajstega v mesecu. Naročnina za celo leto din 40.—, za pol leta din 20.—, za četrt leta din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne nameščenke in upokojence

Dr. Fr. O.:

K vstajenju!

Zimske tegobe, ki so nas vse, posebno letos, tako hudo tlačile, so za nami. Sneg je vzel slovo, hrib in dol se nam odkrivata v svoji naravni lepoti. Po obronkih »resje že cvete, teloh drami se«, trate bodo v nekaj dneh že zazelenele. V sončni kopeli bo kmalu prerajena vsa priroda. Pomlad z vsemi čari in prijetnostmi je prišla, ptičji spevi po vrtovih in gajih jo glasno oznanjajo.

Ob vstajenju prirode bi se moral prebuditi in preroditi tudi človek v vsem svojem dejanju in nehanju. Ali naj samo sonce opravlja svojo nalogo in vpliva v oživiljenjem stvarstvu na človeka? Radost, sproščenost, ki naj prevzame človeka v pomladnem času, zahtevata poleg zunanjih, tudi notranjih pogojev. Zato je potrebno omogočiti, da bo človek zadovoljen tudi v svojem položaju in v svojem delu. Videti mora, da njegovo delo prospeva in da se uvaža. Toda ne gre samo za posameznike, treba je, da se razvija vse narodno in državno gibanje tako, da se vsem in vsakomur zagotovi normalen razvoj, da se polagajno trdne smernice za gmotno in duhovno blaginjo ljudstva. Ob takem stanju bo pritekalo na posameznika in na vse sloje toliko zemeljskih dobrin, toliko splošne sreče, kolikor je je treba za nemoteno življenje in napredovanje vsega človeštva.

Ali se razvijajo danes javne razmere v tem pričakovnem, zadovoljivem smislu? Vsak naj sam to presodi! Potrebno pa je takojšnje ustalenie in dokončna ureditev razmer, ker živimo danes spričo mednarodnih zapletljajev res tik pred dvanajsto uro svoje usode. Gorje, če ne bomo prežeti enega duha, enakih misli, in če ne bo državni ustroj že docela urejen, ko napoči čas trde preizkušnje. Pokrajinam priznajmo, kar jim gre, da žive po naravnih pogojih jim narekovano življenje, državni celoti pa tudi vse, da bi mogla izpopolnjevati svoje vzvišene naloge in varovati, gojiti in krepiti življenje narodnih enot ter jim nuditi moralno in gmotno oporo! Ob pravem pojmo-

vanju državne ideje, ob zavesti, da je treba pripraviti že v mirnem času potrebno razpoloženje za vzajemno solidarnost, ki bo neobhodno potrebna, če naj uspešno kljubujemo morebitnim viharjem, ne bo težko najti pravo pot...

Slovesno se vijejo procesije po oživiljenih ulicah ob veselim prazničnem pritkavanju zvonov, ob prepevanju slovesnih velikonočnih pesmi. Verno ljudstvo gre v sprevedu, v srečo mu igra veselje in upanje na boljše čase. Ko vstaja priroda iz zimskega mrtvila, slavi tudi cerkev svoj veličastni praznik Vstajenja...

Da, Vstajenja dan! Naj bi ne praznovali vstajenja samo v prebuditvi narave in v zunanjih cerkvenih obredih! Tudi naš narod naj vstane in odvrže vso grdobo odvratne in sebične borbe za uveljavljanje, za nadmoč posameznikov in celih razredov na škodo drugih! In v svojem človeškem dostojanstvu teptani bodo spet zaživel in se posvetili polnemu delu kot koristni člani narodne skupnosti. Vse nepotrebne spore in nekoristne kombinacije je treba čimprej izločiti — čas je zlato tudi v državnem življenju! — da bo moglo vstati tudi državno občestvo od vseh pogrešk in zablod, da bodo mogli preiti vsi deli države in naroda ter vse socialne skupine k zavestnemu in konstruktivnemu delu za nerazrušljivo Jugoslavijo.

Ob ugodni državniški ureditvi in utrditvi celotnega državnega organizma bo šele mogoče dati tudi javnemu uradništvu, ki ob skrajno nezadostnih prejemkih opravlja tako težke in odgovorne naloge v imenu države in ljudstva, tisti moralni in gmotni položaj, do katerega je po vsi pravici tudi upravičeno. Dovolj dolgo je državno uslužbenstvo že mirno in vdano prenašalo vso težo izjemnih gospodarskih razmer in potrpežljivo čakalo na izboljšanje svojega gmotnega stanja. Pomoč je res nujna in neodložljiva. Naj tudi nam kmalu zasije vstajenja dan iz vseh nadlog in revščine, kamor smo brez lastne krivde zabredli!

Zvišanje doklad upokojencem

Dolgo pričakovana in večkrat že napovedana uredba o spremembah predpisov glede osebnih in rodbinskih doklad državnih upokojencev je končno le izšla. V prilogi »Službenih novin« od 11. marca 1940., št. 57/XV, je objavljena »uredba o spremembah zakonskih predpisov, ki se nanašajo na prejemke drž. upokojencev« od 6. marca 1940., M. s. št. 319.

Nova uredba je mnogo preobširna, da bi jo mogli danes objaviti v celoti ali v dovolj izčrpnem izvlečku, zlasti, ker smo jo prihodni komaj tik pred izidom lista. V prihodnjih številkah se pa k uredbi vrnemo in bomo podrobneje obdelali posamezna poglavja, tako da bodo vsi upokojenci imeli točen pregled novih predpisov v primeri z dosedanjimi.

S samo objavo prevoda uredbe, ki je dovolj komplicirana, bi pa veliki večini tudi ne bilo prav nič pomagano. Z novo uredbo je namreč formalno samo spremenjena stara uredba od 19. septembra 1935., št. 37.600/I. Kakor tam, so tudi v novi uredbi obravnavane najprej osebne, nato rodbinske doklade — in sicer posebe za staroupokojence, nato pa za upokojence po zakonih iz leta 1923., oziroma iz leta 1931.

Tako imenovani staroupokojeni uradniki, ki prejemajo pokojnine po

zakonih, ki so veljali pred 1. septembrom 1923., so v novi uredbi razdeljeni po dveh vidikih: po visokošolski izobrazbi in po številu odsluženih let. Iz razpredelka v .l. 2. za **uradnike, ki nimajo polnih let**, je videti, da je za staroupokojene uradnike, ki imajo manj kot 20 let službe (ne glede na obseg šolske izobrazbe), določena enaka **osebna doklada**, kakor so jo prejeli doslej. Isto velja tudi za enake uradnike, ki imajo preko 20 let službe, pa prejemajo manj kot 3000 din ali kron na leto. Osebna doklada se pa precej zviša tistim, ki imajo več kot 20 let službe in imajo nad 3000 din ali kron pokojnine na leto. Še za večji odstotek so zvišane pokojnine tistih, ki imajo nad 20 let službe in popolno fakultetsko izobrazbo, najvišje so pa doklade fakultetsko izobraženih staroupokojencev z več kot 30 letno službo.

Zvaničnikom je osebna doklada zvišana za 50 din, služiteljem pa ni doklada nič zvišana.

Posebna razpredelnica za osebne doklade je določena za tiste staroupokojence, ki prejemajo **popolne prejemke svojega položaja**, to se pravi, ki so bili upokojeni s polnimi službenimi leti. Tudi tod so uradniki razdeljeni na take, kjer se šolska izobrazba ne upošteva (pri teh ostane vse pri starem), na take, ki nimajo popolne fakultetske izobrazbe, in na take, ki jo

imajo. Tukaj so poviški precejšnji. Brez popolne fakultetske izobrazbe znašajo poviški od 220 do 350 din na mesec, uradniki z absolvirano univerzo bodo pa prejeli po višini pokojnine doklade zvišane za 400 do 740 din na mesec. Povprečno zvišanje se giblje okrog 500 din.

Zvaničnikom se zvišajo doklade za 120, 50, 50 din — po draginjskih razredih. Služiteljem pa vsem za 100 din na mesec.

Rodbinske doklade staroupokojencev se odmerjajo odslej po posebni razpredelnici, posebe za družine uradnikov, zvaničnikov in služiteljev. Višina rodbinske doklade se odmerja po višini rodbinske pokojnine. Družine uradniških upokojencev s pokojnino izpod 2200 din ali kron na leto ne prejmejo nobenega poviška, ob višjih pokojninah jim pa pripada povišek, in sicer pri pokojnini od 2200 do 2999 din znaša na mesec po 340, 250, 200 din, pri pokojnini od 3000 do 3999 din znaša po 400, 350, 250 din; če presega pokojnina 4000 din, znaša najvišji povišek 600, 550, 450 din na mesec, ki se pa navzgor znižuje. — Družine zvaničnikov dobe po 50 din na mesec več, družine služiteljev pa ohranijo dosedanje doklade.

Upokojencem s prejemki po uradniškem zakonu iz l. 1923. so osebne doklade zvišane, in sicer povprečno za toliko, da bodo odslej v glavnem prejeli doklade v tisti višini kakor so jih do splošne redukcije v septembru 1935. Zvišanje znaša od 85 do 140 din na mesec, in sicer ločeno za uradnike z manj kot 20 leti službe, in posebe za uradnike z več kot 20 leti službe. Posebna razpredelnica je še za uradnike, upokojene z že vračunanim službenim dodatkom. — Zvaničnikom z manj kot 20 leti službe se zvišajo doklade za 140, 70, 80 din, služiteljem pa za 105, 65, 80 din. Tisti zvaničniki in služitelji, ki so bili upokojeni po zakonu iz leta 1923. z več kot 20 leti službe, ohranijo dosedanje doklade.

Upokojenci, upokojeni po zakonu iz leta 1931., dobe v nižjih uradniških kategorijah nekaj poviška, najvišji znaša 140 din na mesec. Tudi zvaničnikom in služiteljem se doklada zviša, in sicer prvim za 110, 80, 70 din, poslednjim pa za 65, 65, 60 din na mesec — po draginjskih razredih.

Nato sledijo predpisi o osebnih dokladah staroupokojencev iz resora vojske in mornarice, nato po voj. zakonu iz leta 1923. upokojenih, končno pa o dokladah vojaških upokojencev po zakonu iz leta 1931. — Za temi so predpisi o osebnih orožniških upokojenih, kjer so osebne doklade narednikov I. razreda in narednikov-vodnikov vseh razredov zvišane za 70, 60, 60 din, narednikom II. r., narednikom in podnarednikom za 100 din na mesec v I. drag. razredu. Sicer orožniškim upokojencem niso zvišane osebne doklade.

Važna in nova je določba, ki predpisuje **minimum prejemkov**. Po tem novem določilo ne sme noben uradnik prejemati manj pokojnine in osebne doklade skupaj kakor 700, 600 oz. 550 din na mesec, zvaničniki pa ne manj kakor 600, 500 oz. 450 din. Rodbinske doklade se pri določitvi minima ne upoštevajo. — Tudi za rodbinske upokojence, upokojene po zakonih iz leta 1923., je določen minimum, in sicer za družine uradnikov s 650, 550,

500 din, za družine zvaničnikov in služiteljev pa s 550, 450, 400 din na mesec. Tudi tod se rodbinske doklade ne všteto v minimum.

Osebam, ki prejemajo **podpore**, bodisi na podlagi zakonov ali miloščin po vladarjevem aktu ali stalno podporo s pravico do doklade, se odmeri ta doklada s 500, 450, 350 din na mesec.

Nov je tudi predpis, da rodbinski staroupokojenci ne smejo prejemati na račun rodbinske in osebne doklade skupaj več kakor 3000 din na mesec.

Spremenjen je čl. 25., ki govori o dopustnih najvišjih **postranskih dohodkih** upokojencev. Po novem smejo imeti upokojenci brez škode za uživanje doklad postranski dohodek v višini 3000, 2500 oz. 1500 din na mesec.

Novi so tudi **predpisi o zastaranju**. Odslej zastari vsaka zahteva po ti uredbi v dobi enega leta, računši od dne, ko se je otvorilo računsko leto, v katerem bi terjatev morala biti upokojencu izplačana. Ta predpis je v nekaterih primerih ugoden, v drugih neugoden za upokojence. O tem drugič več. Vložitev napačnih prijav zastari glede izgube pravice do doklad v enem letu, glede izterjanja nepravilno izplačanih doklad od prejemnika pa v desetih letih.

Slede posebne določbe glede zvišanja doklad **železniških uslužbencev**: zvaničnikov in služiteljev, staroupokojenih poduradnikov in delavcev ter rentnikov. O tem bomo podrobneje še poročali.

Zanimiva je omejitev, po kateri polnoletne hčere ne morejo po doseženi polnoletnosti prejemati vseh pokojninskih prejemkov več kot 2000 din na mesec, dve polnoletni hčeri 2500, tri ali več pa 3000 din. Če je le ena hči še mladoletna, ta omejitev ne velja. Prav tako ne velja za hčere pred veljavnostjo te uredbe umrlih drž. uslužbencev ali upokojencev. Ta predpis velja torej samo pro futuro, kar je pravno popolnoma pravilno.

Povsem izjemna določba ureja **prevedbo vojaških pokojnin**: osebnih in rodbinskih pokojnin oficirjev oz. njihovih družin, odrejenih po zakonskih predpisih, veljavnih pred izdajanjem zakona o ustroju vojske in mornarice od 30. septembra 1931. Vse te pokojnine se prevedejo po odredbah pravkar navedenega zakona. — O tem kaj več prihodnjič.

Socialno zelo važna je docela nova določba, s katero se je odprla možnost, da se neomeženim polnoletnim hčeram pred 1. aprilom 1931. umrlih uslužbencev prizna posebna **podpora** namesto pokojnine, ki jim ne priteče. Podpora se jim more priznati, če to odloči pristojni minister v soglasju s finančnim ministrom. K podpori ne pripada nobena doklada, izgubi se pa, če dotična hči dobi drug dohodek, ki je vsaj dvakrat tolikšen, če se omoži, če izgubi državljanstvo, če je obsojena na ječo ali če sprejme javno službo. — Ta predpis bo v marsikaterih res upoštevanja vrednih primerih vsaj nekoliko mogel omiliti obup in revščino premnogih osirotelih uradniških hčera, ki doslej niso imele pravice do pokojnine ali podpore.

Dasi nova uredba ni niti od daleč izpolnila vseh upov naših upokojencev, ker zlasti ni izenačila pokojnin, vendar je z njo storjen vsaj začetek. Upajmo, da bo kmalu mogoče zvišati tudi tistim upokojencem osebne doklade, ki so bili to pot prezrti, oziroma, ki so prešli le neznamen povišek, vsem pa da se zvišajo rodbinske doklade za otroke.

V podrobnem bomo pa pisali o uredbi prihodnjič več.

Naš zadružni parlament

Pred občnim zborom ljubljske Nabavljalne zadruge

Čez dva tedna, v petek, dne 29. marca t. l., bo občni zbor naše Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin v Ljubljani.

Na zborovanju bo upravni odbor polagal račun o delu v minulem letu, ki je bilo v svoji zadnji tretjini usode polno za vse narodno gospodarstvo. Ne le člane, temveč tudi vse druge državne uslužbence, zlasti še ljubljanske, bo gotovo zanimalo, kako se je razvijala in kako je delovala ta naša ljubljanska matična zadruga. Zato objavljamo nekaj najvažnejših podatkov o poslovanju v minulem koledarskem letu, ki bodo mogli prepričati zadržne člane in tovariše, ki stoji še izven zadruge, o koristnosti in potrebnosti zadržne samopomoči.

Ze dolgo časa je naša zadruga na Vodnikovem trgu št. 5 čutila veliko pomanjkanje poslovnih prostorov. Zlasti blagovno skladišče za prodajalnim prostorom je bilo odločno pretesno, to še bolj, odkar so vanj namestili tudi oddelek za manufakturno. Zato je odbor skušal čimprej dobiti nove prostore, kar se mu je v avgustu minulega leta končno tudi posrečilo. Zadruga je vzele v najem še dosedanje trgovske prostore na levo od glavnega vhoda v poslopje in v njih namestila oddelek za manufakturno ter za porcelan in steklo. Tema oddelkoma je bilo s tem omogočeno, da se bosta poslej pravilno razvijala, tako da bodo mogli zadržniki v zadrugi sami dobiti kar največ predmetov vsakdanje uporabe.

Zadruga prodaja zdaj razen špecerije tudi manufakturno, porcelan, steklo, bicikle, šivalne stroje in emajlirano posodo ter jedilni pribor. Mimo tega posreduje članom pri nakupu oblačilnega blaga, čevljev in šolskih knjig s pomočjo nakaznic proti mesečnemu odplačevanju. Pri tem zadruga nima nobenega zaslužka, oz. ne zahteva za posredovanje nobenega pribitka.

Zaradi izbruha vojnih sovražnosti so nastali v gospodarskem življenju vsega sveta hudi pretresljaji, ki so rodili težke posledice: cene naraščajo, pojavlja se pomanjkanje blaga, že narobenega blaga dobavitelji ne dobavljajo, posamezni predmeti, ki se uvažajo, so sploh izginili s trga. V kreditnem poslovanju so nastopile bistvene spremembe. Dobavitelji ne dajejo blaga več na kredit, vsakdo zahteva takojšnje plačilo. Mnogi veletrgovci in veliki industriji zahtevajo celo vnaprejšnje plačilo, ogromna večina pa prodaja blago samo proti gotovini.

V teh izrednih gospodarskih razmerah so naše zadruge, med njimi tudi ljubljanska nabavljalna zadruga, pokazale svojo eksistenčno upravičenost in dokazale svojo potrebnost. Zadržniki so mogli spoznati veliko razliko med zasebno trgovino in organizirano zadržno samopomočjo. Odbor ljubljanske zadruge si je stavil za cilj, obdržati stare cene predmetov v zalogi nepovišane, in blago iz zaloge, dokler ga je kaj, deliti enakomerno vsem zadržnikom brez razlike in brez favoriziranja

posameznikov. Tako se je omogočil normalen nakup takega blaga gmotno šibkejšim članom, ki so si mogli zaradi tega načrta razdeljevanja nabavljati blago po starih cenah, dokler ga je bilo kaj v zalogi. Seveda je morala zadruga za na novo kupljeno blago, ki je bilo mnogokrat znatno dražje, cene v skladu z nabavnimi cenami primerno zvišati. Odbor pa pri tem ni imel lahke naloge, ker se je moral resno pobrigati za velike vsote stalno in takoj razpoložljive gotovine, da je mogel sproti nabavljati blago in hkrati ugoditi potrebam in željam članstva. Ker je tudi naša Zveza nabavljalnih zadrug zaradi nenavadnih svetovnih gospodarskih razmer zahtevala plačilo vseh računov točno ob roku, je bilo delo odbora še težavnejše. S skrbnim gospodarstvom in vestnostjo se je končno le posrečilo, da je doslej zadruga v glavnem brez škode prebrodila vse težave.

Pregled gibanja članstva nam nudi prav zanimivo podobo. Lani je namreč pristopilo 249 članov, izstopilo pa 71, tako da se je končno število zvišalo za 178 članov. Konec minulega leta je imela zadruga že 2280 članov. Pristopanje novih članov in s tem naraščajoči promet, nagla podražitev vsega blaga in povečanje obratovanja, vse to zahteva tudi povečanje glavnice. Trajno napredovanje zadruge zahteva tudi potrebo stalnega pomnoževanja lastnih sredstev, ki so prvi in bistveni pogoj uspešnega delovanja zadruge, ki mora vsa svoja sredstva kar najbolj plodonosno nalagati in kar najsmotrnejše izkoriščati.

Lani je zadruga prodala članom špecerijskega in manufakturnega blaga v skupni vrednosti 7.254.000 din. Od tega je 831 članov kupilo na kredit blaga za 4.738.000 din, 834 članov je pa proti gotovini kupilo za 2.516.000 din blaga. Kupujočih članov je bilo torej lani 1665, ves promet v letu 1939. je pa znašal 9.300.000 din.

Odbor zadruge kupuje blago skrajno oprežno, išče najugodnejše nabavne virov, primerja blago raznih ponudnikov glede kakovosti, cene in drugih nabavnih pogojev, tako da more vselej nuditi članstvu najboljše blago po najugodnejših še možnih cenah. Zaradi tega pazljivega in skrajno skrbnega nakupovanja je odbor mnogokrat dosegel izredne ugodnosti in prav ne navadno zadovoljive pogoje. Vse blago, kar ga zadruga prodaja, je po kakovosti brezhibno in se v skladiščih pravilno hrani in čuva pred kvarom. Konec leta 1939. je imela zadruga v zalogi še za 1.286.000 din blaga, ocenjenega po strogo realnih vidikih, tako da predstavlja dejansko vrednost v navedeni višini.

Zaradi skrajno pazljivega gospodarjenja in načrtnega zbiranja lastnih sredstev, ima zdaj naša zadruga že tole razpoložljivo glavnico: rezervni sklad 425.108 din, pokojninski sklad 47.890 din, kreditni sklad 42.588 din, članski deleži 223.651 din in garantne vloge članov 433.746 din, skupaj torej 1.172.983 din. Ta lastna sredstva naraščajo iz leta v leto.

Člani so dolžni zadrugi 611.695 din. Ta znesek je lani le neznatno narasel, sicer pa odbor skrbno pazi, da ne pride do novih dvomljivih terjatev oz. do izgube. — Članom je zadruga za minulo leto povrnila kot preplačilo za nakupljeno blago skupno 366.738 din. Članom, ki so kupovali za gotovino, je bilo priznanih 5% % v znesku 144.449 dinarjev, kupovalcem na kredit pa 4% % v znesku 222.289 din. Oboji so torej dobili po ½ % več kakor za leto 1938.

Izdatki za režijo se nasproti letu 1938. niso bistveno zvišali. Povišek je utemeljen v opaznem povečanju prometa. — Zaradi pravočasnega plačila računov je zadruga dosegla popusta za 68.222 din, kar kaže na skrbno in umno gospodarstvo. — Iz sklada za članske namene je lani zadruga izplačala ob smrtnih primerih 23 članom skupno 13.774 din. Ta sklad ima zdaj še 125.801 din premoženja. Zadruga ima pa mimo navedene ustanove še prostovoljno vzajemno zavarovanje članov, h kateremu je pristopilo 405 zadržnikov, ki so se obvezali, da ob vsakem smrtnem primeru prispevajo po dva dinarja zadržnikovim svojcem kot izjemno posmrtno podporo.

Iz prednjega poročila je že razvidno, kako uspešno je zadruga poslovala. Podrobnejše podatke o bilanci in

o razvoju bo odbor predložil članstvu še pred občnim zborom. Iz bilance, ki bo z vsemi prilogi članom na razpolago, bo videti pravo in točno dejansko stanje brez olepšavanj ali prikrivanja. Navzlic neugodnim časom je ob skrbnem vodstvu sedanjega odbora zadruga tudi v minulem letu vsestransko napredovala.

Odbor je vselej skušal ugoditi vsem upravičenim željam članstva, kolikor so bile le izvršljive, upošteval je tudi vse smotrne in razumne nasvete in predloge. Z vzajemnim sodelovanjem vseh zadržnikov bo mogoče našo, tako lepo razvijajočo se zadrugo še spopolniti in povečati. Poleg odbora je pa seveda treba, da sodelujejo z vso vsmo in idealnostjo tudi prav vsi zadržniki.

Na občnem zboru dne 29. marca bodo mogli člani dobiti še vsa podrobnejša pojasnila o vsem, kar jih v zadržnem poslovanju more zanimati. Mogli se bodo prepričati, da je naša ljubljanska zadruga močna, solidno postavljena in da bo zmožna ob sodelovanju članstva prebroditi tudi velike gospodarske in druge težave, katerim gremo po vsej verjetnosti nasproti.

Zato naj se občnega zbora udeleži kar največ članov, da s svojo prisotnostjo dokažejo, da jim je napredek in okrepitev njihove zadruge res pri srcu.

Taki smo!

Glasilo organizacije drž. upokojencev v Somboru, mesečnik »Naša reč«, je objavil poročilo o delu navedene organizacije v minulem poslovnem letu. V tem poročilu je nekaj prav zanimivih ugotovitev, ki dobro označujejo razmere v tem društvu, ki niso dosti drugačne kakor v drugih naših organizacijah. Naj govori poročevalec sam!

»Zelo težko in naporno je delo za ohranitev organizacije, ki je ustanovljena na načelu prostovoljnega članstva. Brez članov in brez plačevanja članarine društvo ne more obstati. Da se pa društvu zavaruje obstanek, se moramo s svojim delom in propagando truditi, da obdržimo stare člane in da se organizacija okrepi z novimi in da se prispevki redno plačujejo.

To torej ni lahka naloga za nas, ki smo kar po vrsti vsi starejši ljudje.

Vselej smo radi ugodili željam in zahtevam naših članov, ki so se obračali na našo pisarno zaradi kake moralne ali pravne pomoči, in s svojim delom smo po zakonskih predpisih in v okviru možnosti podprli njihovo stvar. Niti ena njihova želja, niti eno njihovo pismo ni ostalo brez odgovora. To je, kar se je moglo storiti za ohranitev starih in za pridobitev novih

Da bi se prepričali, kako zelo je težaven ta posel, pa tudi nehvaležen in koliko potrpežljivosti zahteva, bomo navedli, da so tudi taki upokojenci, ki izstopijo iz našega društva takoj, ko jim uspešno uredimo vse njihove zadeve. Po smrti svojega moža in potem, ko prejmejo posmrtno podporo iz našega sklada »Samopomoči«, izsto-

pajo iz društva. To so kar po vrsti vdove. O njih vodimo tako imenovano »črno knjigo«. Ti ne bodo več mogli računati na nadaljnjo pomoč našega društva.

Taka je tudi vdova nekega bivšega apelacijskega sodnika. Premožna žena, ki ima veliko hišo in 50 do 60 orlov zemlje, ki pa poleg tega prejema vdovsko pokojnino 3000 din na mesec. Po smrti svojega moža je od naše »Samopomoči« prejela posmrtno podporo v znesku 2000 din. — Naša pisarna je delala zanjo, da so ji hitro in v redu izplačali enomesečne posmrtne prejemke kot pogrebno, in da se ji je priznala in odmerila rodbinska pokojnina zanjo in za njene tri hčere. Tudi pozneje je bilo še dosti dela, ko je bilo treba vnovič urediti pokojnino po omočitvi hčer.

Ko so bili pa vsi ti posli opravljeni, je izstopila iz članstva »Samopomoči«, pa tudi iz društva, ter izjavila, da ji ni treba biti še naprej članica, ker ji je društvo tako že uredilo vse, kar ji je bilo potrebno. Ona, bogata, sprejme od sklada »Samopomoči« podporo v znesku 2000 din, vplačali so pa ta znesek po večini revni upokojenci, ko je pa treba, da bi tudi ona pomagala drugim, izstopi iz članstva!

Še mnogo podobnih primerov imamo. Toda prav zato, ker so podobni, jih ne bomo navajali. Navzlic tem in takim primerom pa moramo tudi vnaprej delati s trdno voljo, odločno in vztrajno, moramo delati za blagor vseh upokojencev, tudi takih.

Tem besedam ni potreben noben dostavek.

Fréd. Boutet:

Sebičnost

Klara je sedela v svojem salončku, kjer so bile zavese na pol zagnjene, in držala v rokah knjigo, ki se je kar ni mogla lotiti, ko je vstopila Genovefa, njena sestrčna in najboljša prijateljica, vsa živa in poskočna kakor vselej, v svoji elegantni obleki in klobučku, poveznjenim na črne oči.

»Dober dan, Klara,« je dejala in jo poljubila.

Opazila je potrti izraz sestrčine, njene pordele veke in bledico na čednem obrazku.

»No torej, Henrija ne bo?« jo je vprašala.

»Pač,« je dejala Klara polglasno, »v soboto pride.«

»In ti ne noriš od veselja? In ti ne praviš, da je vsega...«

Toda Klara jo je prekinila.

»Ne, ne norim od veselja! Res je, prišel bo, toda čez šest dni odide spet, vrne se tja dol v nevarnost... Kako hočeš naj mi bo to res v veselje?... Vsaka minuta, ki bo minula, mi bo v muko, ker me bo približala trenutku njegovega odhoda... Preveč nesrečna sem že ti dve leti. Zmemor nesrečnejša sem!...«

Obrisala si je solze. Genovefa je bila videti razdražena.

»Torej zmerom enako! Mala moja Klara, preveč imaš rada moža, toda ljubiš ga sebično. Res, popolnoma kot prava sebičnica! S to svojo ljubeznijo, strahom in solzami mu pokvariš vse dopuste. Ubogi fant pride v dom poln žalosti in najde tam obupano ženo. Prepričana sem, da mu je tam doli največja muka to, ker ve, da se ti vznemirjaš, trpinčiš, da si kar bolna od nemira in bolesti... To ni prav, kar delaš! Morala bi si reči, vidiš, da to, kar občutiš ti, občuti na stotisoče drugih žen in prva med njimi tudi jaz. Misliš, da svojega moža manj ljubim kakor ti svojega? Da ne trepetam zanj? In vendar, kadar pišem Mauriceu, moja pisma niso eno samo tarnanje od začetka do kraja, in kadar pride, zagotovim ti, da sem bila vselej srečna in vesela in sem mu to tudi pokazala in da sem se nališpala zanj, kar sem le mogla lepo... Ti sprejemaš Henrija kakor da si najeta naričalka, ki veka za pogrebom...«

»Saj nisem sama kriva,« je zaječala Klara. »Močnejše je od mene... tako silno trpim...«

»To je zato, ker samo nase misliš, samo na svoje gorje, ne pa nanj, ne na dolžnost, da mu nudiš malce zabave, veselja in od-

dih. Ljubiš ga zaradi sebe same. Zagotovim ti, da se on tega dobro zaveda. Zadnjič mi je to sam rekel...«

»Henri ti je to dejal!« je kriknila Klara.

»Seveda,« je potrdila Genovefa.

»Bože moj, in jaz sem si tako zelo želela, da bi bil srečen, kadar je tod! Prav imaš, sebična sem! Toda nič več ne bom. Nič več!«

Začela se je še močnejše jokati. Ko je ostala sama, se je spet tega še bolj kesala in z največjo vpmo se je lotila, da bi Henri vsaj tokrat našel dom ves prazničen in Klaro pogumno, veselo in nališpano.

V soboto je navzlic temu komaj zadrževala ihtenje, ko je poljubila moža, ko ga je spet videla poleg sebe v prostorih, kjer sta bila tako popolnoma srečna in kjer se je sama čutila tako globoko nesrečno. Toda oborožila se je s pogumom: ne bo več sebična; nič več mu ne bo kazala svojih bolečin; ne bo več Henrija ljubosumno priklenila nase kakor vse druge dopuste.

Henri je bil videti presenečen in sprememba ga je vzradostila. Dom se mu je zdel lepše urejen, žena bolj brhka in bolj elegantna in z očitnim zadovoljstvom ji je to povedal. Toda zdelo se je, da je začu-

den, ko mu je predlagala, naj še isti večer gresta z doma in ko mu je razložila načrt, ki si ga je bila izmislila, da ga raztrese med dopustom. Sicer je pa z navdušenjem pri-trdil.

Vsak dan si je izmišljala, kako bi bila lepše oblečena in bolj koketna kakor prejšnji dan. Igrala je komedijo z neskrbno veselostjo in brez strahu, kar jo je hudo bolelo, toda Genovefa, s katero so dvakrat skupaj obedovali, ji je zato naskrivoma čestitala. Henri je bil videti enako vesel kakor ona sama, toda zdaj pa zdaj jo je na skrivnem opazoval z začudenjem, v katerem se je pojavljala tudi dvom in sence nezadovoljstva, ki so se tako množile, da se je Klara že začela bati, ker je mislila, da slabo igra svojo vlogo in je zato podvojila napore.

Večer pred odhodom bi bila rada ves dan ostala z njim doma zaprta v stanovanju, toda rekla si je, da mora biti pogumna do konca in če se le količak vda, da je izgubljena.

»Spet nova obleka,« ji je dejal Henri, ko jo je videl pripravljeno za izhod... »Postala si pa že tako koketna... no, na vse zadnje — pa pojdiva ven, če ti je toliko od tega... Nič več ni tako kakor zadnjič, ko sem imel dopust, ko si hotela

»Al' dneva ne pové nobena prat'ka...«

Spet je iztrgala neizprosna smrt dva tovariša iz naših vrst. V Velikih Laščah na Dolenjskem je v starosti 63 let izdihnil dne 27. februarja t. l. upokojeni orožniški stražmojster Anton Pirkovič. Zapu- stil je vdovo in dva otroka. Njegov po- greb je pričal, kako priljubljen je bil blagi pokojnik med znanci in prijatelji, ki so ga v tako častnem številu spremili na poslednji poti in zasuli njegovo krsto z lepimi venci in cvetjem. Pokojnik je bil zaveden stanov- ski tovariš in dolga leta naročnik našega lista, ki ga bo ohranil v najlepšem spominu. Naj v miru počiva!

Dne 7. marca je pa v Ljubljani umrl upokojeni gimnazijski ravnatelj dr. Va- lentin Korun. Dosegel je malo prej 75 let in je bil do nekaj mesecev pred smrtjo prav mladeniško čil in zdrav. Po- kojni dr. Valentin Korun je bil doma iz Braslovč v Savinjski dolini, študiral je v Celju, nato pa slavistiko in klasično filo- logijo v Gradcu, kjer je tudi dosegel dok- torat. Kot suplent ozir. profesor je služil najprej na ljubljanski realki, pozneje več let na novo ustanovljeni gimnaziji v Kra- nju, končno pa dolgo časa na nekdanji I. državni gimnaziji v Ljubljani, dokler ni postal ravnatelj III. državne realne gimna- zije. V pokoj je stopil leta 1925.

Kot vzgojitelj in šolnik si je blagopo- kojni dr. Valentin Korun pridobil res ve- likih zaslug za vzgojo našega razumnštva. Bil je strokovno temeljito izobražen, zaradi svojega ljudskega značaja pa zelo pri- ljubljen med dijaštvom in vsemi, ki so ga poznali. Njegovo delo pa ni bilo omejeno zgolj na profesorski poklic, temveč se je ponovno in uspešno udejstvoval kot publi-

cist in objavil vrsto tehničnih člankov šolsko- strokovnega in splošno kulturnega značaja. S potovanji po raznih krajih Evrope si je razširil obzorje in bistril duha, v mladosti je obiskoval tudi razne vzgojno-znanstvene tečaje v Parizu in v Nemčiji. — Tudi v slo- venskem leposlovju bo ohranjeno njegovo ime, saj je kot novelist in humorist sodelo- val pri različnih dnevnikih in več leposlov- nih obzornikih. Izdal je samostojno zbirko humoresk »Spake«, ki je po vojni izšla v drugi izdaji in žela mnogo priznanja.

Za nas državne uslužbenke je bilo pa posebno pomembno delovanje dr. Koruna v naših strokovnih organizacijah. Po pre- vratu je bil šest let predsednik ljubljanske sekcije Profesorskega društva, kjer je po- kazal in dokazal svoj pošten in neustrašni značaj, ki se ni bal zamere, kadar je šlo za resnico in pravico. — Deloval je tudi v mnogih drugih društvih in dolga leta vodil kot predsednik Francoski krožek, kjer je postal častni član. Kot velik prijatelj pri- rode je bil navdušen turist. Odlikoval ga je izjemno ljubezniv značaj, vedra šega- vost in prirojena ljubeznivost. Skratka: bil je plemenit človek starega, poštenega kova, kakršni danes postajajo že redki.

Vzornemu vzgojitelju, možu poštenja- ku in zaslužnemu javnemu delavcu ostane hyalečna vsa slovenska javnost, z njo pa vse državno uslužbenstvo, zlasti še naš list, čigar zvest naročnik je bil polnih 21 let. Slava spominu dr. Valentina Koruna!

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna J. O. S. REICH.

Iz organizacij

Draginja in naši prejemki. Ljubljanski vestnik Kluba železničarjev JRZ, »Sloven- ski železničar«, je objavil pod prednjim naslovom članek, kjer poroča o zahtevah naših organizacij, naj se zvišajo prejemki. O tem piše tudi naslednje: »V resolucijah, ki so bile sprejete na zborovanjih in ob- javljene v raznem dnevnem časopisu, se zahteva, da se naj povečajo plače vsem uslužbencem za 800 din, da se priznajo do- klade za žene v znesku 340 din ter da se povišajo doklade za otroke na 300 din me- sečno. Akcije za povišanje naših prejem- kov smo vsi z zadovoljstvom pozdravili, ker je to vprašanje spričo naraščajoče dra- ginje postalo neodločljivo. Toda razmere, v katerih se danes nahajamo, ne morejo dopustiti, da bi se mogle povišati plače v gori zahtevani višini. Zato moramo javno poboti, da se tisti, ki danes zahtevajo po- višanje plač v taki višini, ali ne zavedajo kritičnega položaja, v katerem se vsa Evro-

pa nahaja, ali pa to uporabljajo za svoje demagoške namene.«

Učiteljsko na Hrvatskem in JUU. Ko- nec februarja je izvršni odbor Jugoslov. učiteljskega združenja, na prošnjo nekih okrajnih učiteljskih društev in posamez- nih učiteljev z ozemlja banovine Hrvatske sklenil, da se vsi ti začasno, dokler se pravno razmerje dokončno ne uredi, obdr- že v članstvu JUU. Seveda morajo dotični prošnjiki, bodisi društva, bodisi posamez- niki, izvrševati po pravilih svoje članske obveznosti, t. j. plačevati članarino narav- nost glavnemu odboru JUU.

Iz društva pravosodnih upravnih urad- nikov v Zagrebu. Društvo pravosodno- upravnih uradnikov banovine Hrvatske v Zagrebu je začelo delovati po novih pra- vilih. Odkar se je društvo osamosvojilo in od nekdanje sekcije postalo samostojno, je pristopilo mnogo pravosodnih upravnih uradnikov, ki so prej stali brez zanimanja ob strani. Organizacija je objavila, da je bilo treba osamosvojiti se, ker osrednji od- bor v Beogradu mnogih predlogov sekcije ni upošteval, kar je med člani vzbujalo ne- zadovoljstvo. Osrednji odbor predlovo sekcije niti ni sporočil odločujočim činite- ljem. Zaradi tega je novo društvo že izro- čilo predstojniku pravosodja v Hrvatski resolucijo o potrebah in željah pravosodno- upravnega uradništva. V spomenici je dru- štvo zahtevalo, naj se uslužbencem vrnejo stari naslovi, naj se zviša hranarina in po- tina izvršnim organom, naj se za izvršilne posle uporabljajo povsod uradniki sodnih pisarn in naj se vobče pravilno uredi slu- žbene razmere pravosodno-upravnih urad- nikov. Novo društvo bo imelo za svoje glasilo zagrebški list za javne nameščence in upokojence »Naš glas«, ki že objavlja njihova sporočila.

slil, da si se spoprijaznila z mojo odsot- nostjo in da si se navadila živeti brez me- ne... Ni vraga, po dveh letih...«

»To je Genovefa!« je vsa obupana vzkliznila. »Ona je kriva! Ona mi je re- kla, da te delam nesrečnega, da te mučim, da nisem niti vdana, niti pogumna! In po- kusila sem... Saj se mi je zdelo, da mi ne gre prav... Ampak, kako si le ti mogel misliti?...«

Dušila se je od ihtenja. Henri jo je gle- dal, nato mu je pa zaigral na ustih zado- voljen smehljaj.

»Pogumna... da skrivaš žalost, čemu neki?« je končno dejal. »Tistemu, za kate- rega človek trpi, je ljubše, da vé za to... Ljubše mi je, da si žalostna, da si sama, da nisi koketna... čeprav si samó zame... Ljubše mi je, saj to je sebičnost, toda res je, ljubše mi je, videti in vedeti, da misliš samó name, da se bojiš samó zame, da si nesrečna samó zaradi mene... In bolj ko si nesrečna, vidiš, bolj sem jaz miren... (poskusil se je nasmešniti). Kakšna sebič- nost, mar ne?...«

Toda v zasoljenih očeh obupanega obraza, ki se je bližal njegovemu, je videl, da mu jo je odpustila.

Vestnik

VESELE IN ZADOVOLJNE VELIKONOČNE PRAZNIKE

želita vsem sotrudnikom, naročnikom in prijateljem lista

uredništvo in uprava.

P. n. naročnikom! Ker smo hoteli čim- prej prinesiti vsaj poglavitne določbe nove uredbe o dokladah upokojencev, smo mo- rali čakati na avtentično besedilo. Zato se je list zakasnil, zakar prosimo oprostjenja.

Protiplinske maske. Ministrski svet je na predlog finančnega ministra dr. Šuteja sklenil, da razveljavi svoj prvotni sklep iz poletja minulega leta, po katerem so bili državni uslužbenci dolžni nabaviti si na svoje stroške protiplinske maske. Ministr- ski svet je zdaj sklenil, da v smislu veljav- nih pozitivnih zakonskih predpisov nabavi za vse aktivne državne uslužbenke plinske maske država sama. Sredstva za to bo pre- skrbel finančni minister.

Občni zbor ljubljanske nabavljalne za- druge na Vodnikovem trgu. Objavljamo na drugem kraju vabilo na 18. redni občni zbor Zadruga drž. uslužbencev za nabavo

Kupujte srečke Drž. razredne loterije

v najtečiji slovenski kolekturi „VRELEC SREČE“

ACOJZIJ PLANINŠEK Ljubljana, Bečkovnova 14

ZADRUGA DRŽ. USLUŽBENCEV ZA NABAVO POTREBŠČIN V LJUBLJANI

VABILO

na XVIII. redni letni občni zbor,

ki bo v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani, Miklošičeva cesta, dne 29. marca 1940. ob 19.30 uri

s sledečim dnevnim redom:

1. Konstituiranje občnega zbora.
2. Poročilo upravnega in nadzornega odbora o letnem računu:
 - a) odobritev letnega računa;
 - b) razdelitev čistega prebitka iz leta 1939.;
 - c) podelitev razrešnice upravnemu in nadzornemu odboru;
 - č) določitev vsote, do katere se sme zadruga zadolžiti.
3. Volitev dveh članov in štirih namestnikov nadzornega odbora.
4. Predlogi in pritožbe zadrudnikov (čl. 12. pravil).
5. Raznosterosti.

Opomba: 1. Skupščina sklepa polnoveljavno, kadar je navzoč eden več kot polovica zadrudnikov (čl. 35. pravil). — Ako na določeni dan in določeno uro ne bi prišlo toliko številu zadrudnikov, se bo vršil občni zbor pol ure kasneje, to je ob 20. uri, na istem kraju in z istim dnevnim redom, in bo sklepal polnoveljavno, brez ozira na število navzočih zadrudnikov. — 2. Letni račun za leto 1939. je zadrudnikom na vpogled v zadrudni pisarni, med delovnimi urami od 24. marca 1940. dalje. — 3. Poročilo upravnega in nadzornega odbora se bo prečitalo na občnem zboru.

Za upravni odbor:

Žigon s. r., t. č. predsednik.

potrebščin v Ljubljani. Zborovanje, ki bo dne 29. marca ob 19.30 uri v Delavski zbor- nici, naj se vse članstvo v polnem številu udeleži.

»Zdržiimo sel« Pod tem naslovom je mariborski »Ujedinjeni železničar« pona- tisnil naš uvodnik »Draginja in potreba str- nitve« ter izjavil, da je že ponovno klical na enotnost in skupen nastop, ter da po- natiskuje članek z željo, da bi se čimprej uresničil. — V istem listu je objavljen tudi naš sestavek o zvišanju draginskih doklad upokojencev, ki je bil objavljen v »Našem glasu« dne 1. marca t. l.

Kontrola blaga in cen. Kakor poroča- jo, bo odbor za kontrolo cen pri trgovin- skem ministrstvu že v kratkem določil vi- šino cen predmetom, ki so v seznamu, ka- terega vsebuje uredba o kontroli cen. Mi- mo tega je verjetno, da bo ta seznam kontroliranih predmetov še znatno razšir- jen, tako da bo razen prvotno navedenih, veljala uredba tudi za sledeče predmete: za razne kovine, med, steklo, elektroteh- nične predmete, koks, barve, kože in usnje, loj, bombaž, svilo, juto in predivo teh su- rovin.

Službeni ali uradni list? Od starega prijatelja našega glasila smo prejeli pismo, v katerem se zavzema za to, da se spre- meni naslov »Službenega lista« kr. banske uprave v Ljubljani. Kadar se citirajo razni zakoni ali uredbe, katere je imenovano glasilo objavilo, pride pogostoma do po- mote, ker bralci večkrat zamenjavajo ljub- ljanski »Službeni list« z beograjskimi »Slu- žbenimi novinami«. To se dogaja zlasti ta- krat, kadar se krajša označba lista. Zato bi bilo najprimerneje, da se ljubljanskemu glasilu banske uprave vrne njegov prvotni naziv »Uradni list«. Potem ne bo več časih prav neprijetnih zamenjav.

Ocenjanje prometnih uslužbencev. Na podlagi posebnega določila letošnjega fi- nančnega zakona je izdal prometni mini- ster nov pravilnik o ocenjanju prometnega osebja. Pravilnik je stopil v veljavo 26. ja- nuarja in se je po njem že vršila ocenitev železniških uslužbencev za leto 1939. Po tem pravilniku izreka oceno uslužbencev neposredni predstojnik, ki ocenjuje vse podrejene uslužbenke svoje službene edini- ce. Ocene ostanejo dosedanje: odličen, prav dober, dober oz. slab. Toda kdor ni bil nikdar med letom kaznovan, ne more biti slabo ocenjen. Proti predstojnikovemu odloku o oceni je dopustna pritožba na ko- misijo za oceno pritožb. Komisiji sta dve in sta sestavljeni iz načelnikov oddelkov in šefov odsekov žel. direkcije in posluje ena za uradnike, druga pa za pripravnike, zvančnike in služitelje. Odločbe obeh pri- tožbenih komisij so končnoveljavne.

Nekaj poštnih statistike. Iz novega sta- leža osebja ljubljanske poštne direkcije, ki je nedavno izšel, je videti, da so se ose- be razmere v minulemu letu malce izboljša- le. Do konca leta 1939. se je število poš- tnih uradnikov v Sloveniji zvišalo za 37, skupno število vseh poštних uslužbencev v naši banovini pa za 71. Začetek tega leta je bilo v Sloveniji v poštini stroki vsakega skupaj 767 uradnikov, od teh 318 žensk. Uradniške posle je pa razen navedenih uradnikov opravljalo še 70 zvaničnikov in 24 dnevničarjev, ki so pa vsi usposobljeni za uradniško službo. Po predlogu sistemi- zacije poštne osebja v Sloveniji je za- četek tega leta manjkalo še 280 uslužben- cev. Čeprav se je lani položaj v osebnem pogledu nekoliko izboljšal, vendar vlada še zmerom občutno pomanjkanje uradni- štva in drugih uslužbencev na vsem pod- ročju ljubljanske poštne direkcije.

Upokojenec

Zvišanje draginskih doklad katoliške- mu duhovništvu. Ministrski svet je sprejel uredbo o zvišanju teh draginskih doklad, ki je stopila v veljavo dne 1. marca 1940. Po ti uredbi od 8. marca 1940., M. s. št. 320, se spremeni dosedanja uredba o drag. dokladah svečnikom vseh dovoljenih ve- roizpovedi od 28. julija 1925., D. R. št. 88.900. Osebná doklada katoliških duhov- nikov, določena po cit. uredbi, se odslej

zviša aktivnim duhovnikom za 40 %, upo- kojenim pa za 75 %.

Dvamesečna posmrtna podpora. Opo- zarjamo vse družine pokojnih državnih uslužbencev, da je treba prošnjam za pri- znanje dvamesečne posmrtné podpore pri- ložiti tudi občinsko potrdilo o nepremož- nosti. Ta potrdila morajo biti opremljena z žigom občine in morajo imeti protokolno številko in datum dotične občinske uprave,

ostati sama z menoj, ne da bi pogledala koga... Človek se navadi na vse, — je končal tiše s skoro grenkim nasmeškom, »dve leti, to je pač dolgo...«

Klara ga ni slišala. Zvečer, ko sta se vrnila, se je mlada žena še zmerom mučila, da je bila vesela, da se je smejala in če- bljala. Mož je bil videti utrujen; bil je mračen.

Proti polnoči ga je rahel šum prebudil. Klara je spala in v spanju ihtela kakor otrok, ki ga v sanjah preganja huda brid- kost. Ko je prižgal luč, jo je prebudil. Še vsa zasopla s široko razprtimi očmi in lici, mokrimi od solza, je strmela v Henrija, kakor da nič ne razume. Kar naenkrat se mu je vrgla na prsa.

»Sanjalo se mi je! Sanjalo se mi je, da te ni več pri meni!... Ampak jutri bo pa to zares! Jutri boš odsel!«

»Ti bo to res prizadelo tolikšno bole- čino?« je zamrmral z izrazom dvoma.

Odskočila je.

»Kaj pa praviš?«

»Mislim sem... Ah, nič hudega, to se razume... Toda, ko sem videl, da si tako neskrbna, tako vesela, tako svetska, tako koketna, da si tako vsa drugačna kakor si bila druge krati, kadar sem prišel, sem mi-

sicer se smatrajo za neveljavna in jih finančna direkcija oz. finančno ministrstvo ne priznava za dokazilne listine. Isto velja tudi za druga potrdila vseh občinskih in župnih uradov.

Iz zagrebškega upokoješkega društva. Na zadnjem občnem zboru zagrebških članov ondotnega društva državnih in samoupravnih upokojencev so bili navedeni tudi nekateri podatki o delovanju društva in gibanju članstva. Konec minulega leta je organizacija štela že 6396 članov. V letu 1939. je pristopilo 464 novih članov, izstopilo oz. črtanih je bilo pa 41 članov. V posmrtni

sklad je pristopilo 242 članov, umrlo pa jih je 196. Njihovi dediči so prejeli za 385 tisoč dinarjev posmrtnin. Premoženje posmrtnega sklada znaša nad milijon dinarjev, od leta 1933. je doslej sklad izplačal že nad 1.777.000 din posmrtnin. Premoženje društva je konec minulega leta znašalo že nad 1.756.000 din. Hranilna in posojilna zadruga navedenega društva, ki deluje komaj leto dni, ima že 123 članov.

Kvalitetno blago po res solidnih cenah kupite v Manufakturi NOVAK v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Zvestemu tovarišu v slovo!

Dne 17. februarja 1940. smo mariborski upokojenci spremili k večnemu počitku na magdalensko pokopališče na Pobrežju draga tovariša **Antona Korošca**, načelnika ministrstva za poljedelstvo v pok. Spremili smo moža kremenitega značaja in plemenitega srca, iskrenega tovariša, vzornega soproga in skrbnega očeta ter zavednega in vzglednega Slovenca.

Tiha je bila ta zadnja pot moža, kakor je tudi tiho potekalo vse njegovo življenje; le visoka odlikovanja in množina cvetja so pričala o njegovih zaslugah in priljubljenosti.

Društvo mariborskih upokojencev obžaluje izgubo tega zvestega tovariša tembolj, ker kljub kratki dobi, v kateri se je rajnik Korošec v našem odboru udeleževal, smo v njegovi osebi čislali moža, ki je bil radi svojih vrlin tako rekoč predestiniran, da bi zavzel v društvu eno vodilnih

mest, in sicer takrat, ko bodo osiveli društveni veterani radi onemoglosti oddali valetu društvenega vodstva mlajšim rokam. Društvo mariborskih upokojencev ga ohrani v trajnem in hvaležnem spominu! Žalujemo družini naše globoko sožalje!

Dolžnost mi pa je, da se tod še javno zahvalim rajniku prijatelju za iskrene simpatije, katere je gojil do mene že v mladih službenih letih, ko sva službovala v Slovenj Gradcu in v Mariboru, kjer sva navezala tesne prijateljske stike.

Naj v miru počiva v slovenski zemlji, katero je tako iskreno ljubil, naj mu bo ohranjen hvaležen spomin vseh, katerim je bilo njegovo dobro in plemenito srce vdano!

Ivan Koudelka, tajnik

Društva drž. in samopr. upokojencev v Mariboru.

Davek na poslovni promet

Z novim letom 1940. je stopila v veljavo nova tarifa davka na poslovni promet, hkrati pa tudi nova določila, nanašajoča se na luksuzne predmete.

Ker je bilo treba s temi spremembami izpopolniti tudi svojčas izdano knjigo Stefana Sušca »Davek na poslovni promet«, je imenovan avtor izdal sedaj vse te spremembe v posebni »I. zbirki dodatkov«. Ti dodatki obsegajo besedilo vseh sprememb zakonov, uredb in pravilnikov z označbo strani knjige »Davek na poslovni promet«, kamor spadajo po svoji vsebini. Tisk je enostranski, tako da je besedilo mogoče izrezati in nalepiti na ustreznem mestu. Celotna nova tarifa skupnega davka na poslovni promet in seznam luksuznih predmetov pa imata v ti zbirki obliko samostojnega priročnika.

Ni dvoma, da bo ta zbirka dodatkov vsem interesantom dobro došla. Cena 36 dinarjev brez poštne je glede na tabelarni stavek zmerna, zlasti še, ker je mogoče tudi obročno odplačevanje. Po dobavljenih informacijah je avtor glede na nastale spremembe ceno knjige »Davek na poslovni promet« znižal od prejšnjih 240 dinarjev na din 100,— (en sto), tako da morejo novi naročniki dobiti knjigo in »I. zbirko dodatkov« skupno za 136 dinarjev, ne všteti poštne in odplačati ves ta znesek v največ sedmih obrokih.

S to »Prvo zbirko dodatkov« je Sušec zbornik zakonskih predpisov o davku na poslovni promet postal spet popolnoma ažuren, kar bo v veliko olajšanje vsem, ki imajo opravka s temi zamotanimi in povsem nepreglednimi predpisi in določili.

Zadružne vesti

Članom ljubljanske nabavljalne zadruge! Opozarjamo, da bo v petek, 29. marca, ob pol 8. uri zvečer redni občni zbor Zadruge drž. uslužbencev za nabavo potrebščin v Ljubljani. Zborovanje bo, kakor zmerom zadnja leta, v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani na Miklošičevi cesti. Udeležba je za vsakega zavednega člana dolžnost.

Samopomoč učiteljskih otrok. Letošnji redni občni zbor, osmi po vrsti, zadruge »Samopomoč učiteljskih otrok«, bo v nedeljo, 17. marca, v prostorih tajništva ljubljanske sekcije JUU v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6. Zborovanje bo ob devetih dopoldne.

Iskreno priporočamo knjižico ing. Stanka Dimnika: Kako naj si uredimo naše domove za obrambo pred letalskimi napadi. Cena knjižice 5 din. Pri večjem odjemu 10 % popust.

Prešernove in Gregorčičeve poezije so izšle v miniaturni izdaji. Lični knjižici se dobijo pri Učiteljski tiskarni po 20 din komad.

Priporočamo trdko
M. TIČAR
LJUBLJANA

za nakup pisarniških in šolskih potrebščin

KROJAŠKI
ATELJE

Fran Igljč

LJUBLJANA - PRAŽAKOVA ULICA

Uradnikom znaten popust ali na obroke.

Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. Lastnizaloga modnega blaga.

Vedno

najugodnejše [kupite] za obleke, in manufakturno blago sploh, v

manufakturi NOVAK

LJUBLJANA, Kongresni trg 15

pri nunski cerkvi

Kdor
oglašuje
ta
napreduje!

»TRIGLAV«

J. OLUP

Industrija perila

LJUBLJANA

Stari trg 2 — Pod Trančo 1

Obenem želimo vsem svojim cenj. odjemalcem „VESELO ALELUJO“

priporoča
svojo zalogo izgotovljenih moških in
deških oblek in vseh vrst perila. Obleke
in perilo izvršuje tudi po naj-
novejših krojih in najnižjih cenah. P. n.
državnim nameščencem še znaten popust.

Kralj. dvorni dobavitelj

ANTON VERBIČ

Telef. 2673

LJUBLJANA

DELIKATESE

Skrbna postrežba!

SPECERIJA

Najnižje cene

Sveže blago!

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ

Kreditna zadruga državnih uslužbencev
v Ljubljani, Gajeva ulica št. 9 — v lastni hiši

Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874.
Poštni čekovni račun št. 10.681. Telefon št. 3413.
Posojila do Din 10.000— vsem javnim nameščencem
po 7% proti zasnabi na plačo na prvem mestu in poroštvo.

Preden obesite, oz. kupite nove
zavese, si oglejte izložbe trdke

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Poseben oddelek za linolej, zavese itd.

Nove knjige

Nove takse v zemljiško-knjižnih zadevah. S fin. zakonom za 1938./39. so bile povišane takse postavke v z.k. postopku. — Z uredbo o zidanju in opremi sodnih poslopij in ureditve zemljiških knjig je bil uveden z veljavo od 15. IX. 1939. sodni prispevek k taksam v obliki nove takse v sodnih markicah. — V »Služb. novinah« z dne 23. XII. 1939. je bila objavljena uredba o spremembah in dopolnitvah taksnega zakona (prenosna taksa za kupne pogodbe in cesije, taksna razpredelnica za dedščine in daritve itd.). Vse te spremembe je obdelal ravnatelj z.knj. v pok., Anton Spendè, v »Dodatku« k svojemu I. 1937. izdanemu

delu »Zemljiška knjiga« (pomen in sestava zemljiške knjige, prošnje, listine, takse, vpisi v zemljiško knjigo). Ta knjiga je bila deležna laskave ocene v »Slovenskem pravniku«. Dodatek je sestavljen v zelo pregledni obliki s taksno tabelo za dedščine in daritve, s taksami za potrditev enega ali več prepisov itd. Cena dodatka (8 strani) s poštino vred je 8 din. Naroča se pri Blasnikovi tiskarni v Ljubljani. Od »Zemljiške knjige« je še nekaj izvodov v zalogi. Cena knjige, vezane v črno platno z dodatkom vred ostane nezvišana — 44 din, plačljiva po položnicah, pridejanih vsaki pošiljki ali vnaprej po nakaznici.

Zdravstvo

Pomladno pomlajenje. Pomladi se vzbudi vsa narava v novo življenje. — Dolgo dobo so ljudje mislili, da si morajo tedaj tudi oni pomladiti svojo kri. — Menili so, da imajo tedaj razna zelišča in razne cvetice prav posebne zdravilne soka. Uporabljali so jih za čaje, katere so pili v pomladni skozi dalj časa. — Saj še danes razni lekarnarji naznanjajo svoje »kri čistilne čaje« ter jih priporočajo kot posebno zdravilne in v časopisih pogosto beremo o »zdravju iz rož« (= cvetja). —

iz istega naziranja je tudi izvirala navada, da so si ljudje dali kri puščati, češ da se naj vsaj deloma nadomesti z novo, krepkejšo, zdravjšo. — Ranocelniki in brivci so v mestih hodili v ta namen od hiše do hiše, priljubljena je bila ta navada puščanja krvi zlasti tudi v raznih toplicah, katere je tudi marsikak kmetiški človek v ta namen obiskal. Se danes obe te navadi nista povsem prenehali, dasi sta postali že redki. (Iz »Zdravja«.)

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin, r. z. z. o. z.

Ljubljana, Vodnikov trg št. 5 • Telefon št. 4421

DRŽAVNI USLUŽBENCI! Vaša nakupovalnica mora biti edino zadruga prodajalna. V zalogi ima vedno sveže špecerijsko blago. Dostava na dom brezplačna. Preskrbuje kurivo, posreduje nakup manufakturnega blaga. Na zalogi ima vsakovrsten porcelan, emajlirano kuhinjsko posodo, jedilni pribor, ki ne rjavi itd.

Širite zadržno misel med svojimi tovariši